

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Фінанси»

Ступінь вищої освіти - Бакалавр
Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»
Освітня програма «Корпоративні фінанси»
Рік навчання 2, семестр 3, 4
Форма здобуття вищої освіти денна
Кількість кредитів ЄКТС 6
Мова викладання українська

Лектор навчальної
дисципліни
Контактна інформація
лектора (e-mail)
URL ЕНК на
навчальному порталі
НУБіП України

Олійник Лариса Анатоліївна

oliyник_larisa@nubip.edu.ua

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=1826>

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=1896>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

(до 1000 друкованих знаків)

Фінанси відіграють надзвичайно важливу роль у суспільстві. Вони формують його життєдіяльність, потенціал, забезпечуючи при цьому реалізацію поставлених кожною людиною, кожним підприємством та державою завдань і цілей. Розуміння сутності грошей, кредитних відносин, валютних відносин, принципів побудови та функціонування кредитної і банківської системи дозволяє об'єктивно оцінювати фінансове середовище, в якому функціонує господарюючий суб'єкт і приймати ефективні фінансові рішення в процесі підприємницької, торговельної та біржової діяльності. Дисципліна «Фінанси» відноситься до числа спеціальних базових дисциплін і вивчає сутність фінансів, грошей та кредиту, їх функцій в суспільстві, ролі в процесі становлення ринкової економіки, складу кредитної, податкової системи і функцій їх компонентів.

Компетентності ОП:

інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку в ході професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

фахові (спеціальні) компетентності (СК):

СК02. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

Програмні результати навчання навчальної дисципліни:

ПРО2. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.

ПРО4. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема	Години (лекції/лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
3 семестр				
Модуль 1. Сутність, історія та розвиток фінансової науки в Україні та світі				100
Тема 1. Сутність фінансів, їхні функції та роль у суспільстві	4/4	Знати специфічні ознаки фінансів, їх суспільне призначення.	Тести, питання. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn). Доповідь з презентацією.	<i>Виконання та задача практичних робіт і тестів в eLearn.</i> <i>Модульна тестова робота в eLearn.</i> <i>Самостійна робота – згідно з журналом оцінювання в eLearn.</i>
Тема 2. Генезис і еволюція фінансів та фінансової науки	4/4	Розуміти етапи еволюції фінансів. Вміти аналізувати Фінансові категорії як форма наукового пізнання сутності фінансів та праці науковців.		
Тема 3. Становлення та розвиток фінансової науки в Україні	4/4	Розрізнити взаємозв'язок фінансів з іншими економічними категоріями. Функції фінансів як виявлення суттєвих ознак, властивостей і суспільного призначення фінансів.		
Модуль 2. Фінансова система, фінансова політика, механізм, право та безпека				100
Тема 4. Фінансова система	4/4	Знати сутність фінансової системи та її структуру, характеристику сфер і ланок фінансової системи, її завдання та функції. Розуміти мету та необхідність проведення державної фінансової політики. Розрізнити види фінансової політики, методи та інструментарій фінансового механізму Розуміти сутність фінансової безпеки держави. Вміти розраховувати складові фінансової безпеки держави за різними методиками. Аналізувати показники фінансової безпеки держави та складові фінансової системи та фінансового механізму.	Написання тестів. Систематизація матеріалів в запропоновані таблиці. Доповідь з презентацією. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn).	<i>Виконання та задача практичних робіт і тестів в eLearn.</i> <i>Модульна тестова робота в eLearn.</i> <i>Самостійна робота – згідно з журналом оцінювання в eLearn.</i>
Тема 5. Фінансова політика і фінансовий механізм	4/4			
Тема 6. Фінансове право та фінансове законодавство	2/2			
Тема 7. Фінансова безпека	2/2			
Модуль 3. Ланки державних фінансів та їх характеристика. Податкова система				100
Тема 8. Державні фінанси.	5/5	Знати сутність	Тести,	<i>Виконання</i>

Бюджетна система. Бюджет держави Бюджетний процес		державних фінансів, державного бюджету та бюджетної системи, їх призначення та функції.	розв'язок задач.	<i>та задача практичних робіт і тестів в eLearn.</i>
Тема 9. Податки, податкова система	5/5		Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn).	
Тема 10. Державний кредит і державний борг	4/4	Розуміти необхідність проведення бюджетної політики в державі, принципи побудови бюджетної системи. Аналізувати етапи бюджетного процесу. Розуміти місце податків у системі державних фінансів їх зв'язок з бюджетом. Вміти застосовувати ставки податків до особистих доходів. Розрізнити види державного боргу.	Доповідь з презентацією.	<i>Модульна тестова робота в eLearn.</i> <i>Самостійна робота – згідно з журналом оцінювання в eLearn</i>
Модуль 4. Фінанси місцевих бюджетів та бюджетне вирівнювання				100
Тема 11. Місцеві фінанси	4/4	Знати характерні особливості місцевих фінансів та їх зв'язок з державними фінансами. Розуміти рівень залежності місцевих бюджетів від державного. Розрізнити джерела формування фінансових ресурсів місцевих бюджетів. Розуміти напрямки зміцнення дохідної бази місцевих бюджетів та принципи фінансового вирівнювання. Вміти аналізувати структуру доходів місцевих бюджетів.	Тести.	<i>Виконання та задача практичних робіт і тестів в eLearn.</i> <i>Модульна тестова робота в eLearn.</i> <i>Самостійна робота – згідно з журналом оцінювання в eLearn</i>
Тема 12. Бюджетний федералізм і фінансове вирівнювання	3/3		Розв'язок задач. Доповідь з презентацією. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn).	
Всього за 3 семестр				70
Екзамен				30
Всього за семестр				100
4 семестр				
Модуль 5. Страхування, страховий ринок ,соціальне державне страхування				100
Тема 13. Сутність та призначення страхування, його принципи та функції	4/4	Знати необхідність запровадження страхування у світі, його принципи і функції.	Тести.	<i>Виконання та задача практичних робіт і тестів в eLearn.</i>
Тема 14. Страховий ринок	3/3		Розв'язок задач. Доповіді, питання.	
Тема 15. Соціальні	3/3		Виконання самостійної	

позабюджетні фонди		<p>Розрізняти види страхування та види позабюджетних фондів.</p> <p>Розуміти сутність страхового ринку.</p> <p>Аналізувати показники діяльності страхового ринку та фінансову звітність страховиків.</p> <p>Вміти застосовувати набуті знання для визначення особистих ризиків та їх нейтралізацію через механізм страхового захисту.</p>	роботи (в.т.ч. в elearn)	<p><i>Модульна тестова робота в eLearn.</i></p> <p><i>Самостійна робота – згідно з журналом оцінювання в eLearn</i></p>
Модуль 6. Фінанси суб'єктів господарювання та домогосподарств				100
Тема 16. Фінанси суб'єктів господарювання	4/4	<p>Знати роль суб'єктів господарювання та домашніх господарств у фінансово-економічній системі.</p> <p>Розуміти як формуються фонди фінансових ресурсів на рівні децентралізації.</p> <p>Розуміти чому домогосподарства виділяють в окрему ланку, яка їх специфіка.</p> <p>Аналізувати управлінські рішення з приводу управління фінансами підприємств і домогосподарств.</p> <p>Вміти розрізняти номінальні і реальні доходи. Форми грошових заощаджень, оцінювати рівень життя населення, здійснювати розрахунки фінансово-економічних показників.</p>	Тести, розв'язок задач. Доповіді, питання. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	<p><i>Виконання та задача практичних робіт і тестів в eLearn.</i></p> <p><i>Модульна тестова робота в eLearn.</i></p> <p><i>Самостійна робота – згідно з журналом оцінювання в eLearn</i></p>
Тема 17. Фінанси домогосподарств	3/3			
Тема 18. Фінансовий менеджмент	3/3			
Модуль 7. Фінансовий ринок і міжнародні фінанси				100
Тема 19. Фінансовий ринок	3/3	<p>Знати сутність фінансового ринку та його взаємозв'язок з бюджетом та міжнародними фінансами та особливості фінансової</p>	Тести, доповіді, питання. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	<p><i>Виконання та задача практичних робіт і тестів в eLearn.</i></p> <p><i>Модульна</i></p>
Тема 20. Міжнародні фінанси	3/3			
Тема 21. Фінанси країн з розвинутою ринковою економікою	2/2			
Тема 22. Фінанси	2/2			

Європейського Союзу	глобалізації у суспільстві. Розуміти структуру вітчизняного та світового фінансового ринку, їх класифікаційні характеристики, специфічні особливості фінансів розвинутих країн та країн, що розвиваються. Розрізняти види фінансових інструментів, рейтингові оцінки акцій і облігацій, особливості встановлення плаваючих і фіксованих валютних курсів. Вміти аналізувати фінансові показники світових валютних ринків.	<i>тестова робота в eLearn.</i> <i>Самостійна робота – згідно з журналом оцінювання в eLearn</i>
Всього за 4 семестр		70
Екзамен		30
Всього за курс		100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перекладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Венгер В.В. Фінанси: навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 432 с.
2. Волохова І.С., Хомутенко А.В. та ін. Сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку фінансової системи України : монографія / за ред. д. е. н. І.С. Волохової. Харків : Іванченка І. С., 2021. 395 с.
3. Гербич Л. А. Фінансові та кредитні системи зарубіжних країн: навч. посіб. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019. 440 с.
4. Каламбет С.В., Півняк Ю.В. Фінанси підприємств. Практикум: навч. посіб. Дніпропетровськ: ДНІПРО. 2020. 240 с.
5. Ковленко Д.І., Венгер В.В. Фінанси, гроші та кредит: навч. посіб. К.: ЦНЛ, 2019. 578 с.
6. Кремень О. І. Фінанси : навч. посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2019. 416 с.
7. Лютий І. О. Фінанси та страхування: підручник. Київ: Ліра-К, 2020. 732 с.
8. Сучасна бюджетна система: правила та процедури: Навчальний посібник / [За заг. ред. В. В. Зубенка]; ІБСЕД, Проект «Зміцнення місцевої фінансової ініціативи (ЗМФІ-ІІ) впровадження». Київ, 2017. 184 с.
9. Ярошевич Н. Б. Фінанси, гроші та кредит: підручник. Львів: «Новий Світ2000», 2023. 414 с.
10. Бюджетний кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text>
11. Електронна бібліотека НУБіП України URL: <https://nubip.edu.ua/node/17325>
12. Офіційний веб-портал Верховної Ради України. URL: <http://portal.rada.gov.ua>.
13. Офіційний веб-портал Державної казначейської служби України. URL : <https://www.treasury.gov.ua/>
14. Офіційний веб-портал Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
15. Офіційний веб-портал Державної служби фінансового моніторингу України. URL: <https://fiu.gov.ua/>
16. Офіційний веб-портал Комітету Верховної Ради України з питань бюджету. URL: <http://budget.rada.gov.ua/kombjudjet/control/uk/index>.
17. Офіційний веб-портал Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України. URL: <http://mtu.gov.ua/>.
18. Офіційний веб-портал Міністерства цифрової трансформації України. URL: <https://thedigital.gov.ua/>
19. Офіційний веб-портал Національного банку України. URL: <https://bank.gov.ua/>
20. Офіційний веб-сайт Міністерства фінансів України. URL : <https://www.mof.gov.ua/uk>
21. Податковий кодекс України. URL : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
22. Про бюджетну класифікацію : Наказ Міністерства фінансів України від 14.01.2011 р. № 11. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0011201-11#Text>
23. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 1997 р. URL: <http://portal.rada.gov.ua/rada/control/uk/index>
24. Урядовий портал. Єдиний веб-портал органів виконавчої ради України. URL: <http://www.kmu.gov.ua/control/>.
25. Open budget. URL: <https://openbudget.gov.ua/budget-literacy/budget-system/structure>
26. Prozorro. URL: <https://prozorro.gov.ua/uk>